

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה טור פז

פ/5136/25

הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון – שוויון בתקציב מלגות לסטודנטים במוסדות), התשפ"ה–2024

1. תיקון סעיף 14 בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007¹, בסעיף 14, האמור בו יסומן "א)" ואחריו יבוא:

"(ב) מבלי לגרוע מהוראות סעיף 25 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, אוצר המדינה יקצה סכום כסף שנתי למלגות לסטודנטים ולמועמדים ללימודים במוסדות; הסכום ייקבע במסגרת חוק התקציב השנתי, ויחולק בין המוסדות על פי אמות מידה שוויוניות בהתאם למספר הסטודנטים והמועמדים במוסדות השונים."

דברי הסבר

סעיף 14 לחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007, מתייחס למלגות המוענקות על ידי המוסד. לעניין השתתפות המדינה בהענקת מלגות, קיים מערך סיוע לתלמידים במוסדות מוכרים לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח–1958, המעוגן בסעיף 25 לחוק האמור, אשר התקציב עבורו נקבע במסגרת חוק התקציב. סטודנטים הזכאים למלגות על פי החוק האמור הם סטודנטים של אוניברסיטאות ומכללות אקדמיות, המתוקצבות על ידי המועצה להשכלה גבוהה (מלי"ג). תקציב הסיוע למועמדים ולסטודנטים במכללות טכנולוגיות להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים, המתוקצבות על ידי משרד העבודה ובמוסדות אחרים המנויים בחוק זכויות הסטודנט אינו מעוגן בחוק במפורש.

קיים מנגנון חלוקת מלגות המשותף לכלל הסטודנטים, באמצעות מלגות מיל-go, המוענקות לפי קריטריונים סוציו-אקונומיים על מנת לסייע לסטודנטים בתואר ראשון ובמכינה או להנדסאים ולטכנאים הלומדים במוסדות מוכרים על ידי המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע (מה"ט) לסיים את לימודיהם בהצלחה. הזכאות לקבלת מלגות אלה נקבעת על פי קריטריונים שונים שנקבעים

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 320.

מראש, בהתחשב בחתכי רמות הזכאות של כלל אוכלוסיית הסטודנטים הנוקקים הפונים לקבלת סיוע בשנת לימודים מסוימת.

בפועל, קיימים פערים הן בהיקף התקציב המוקצה למלגות ולתמיכות לסטודנטים במסלול האקדמי, לעומת תקציב המלגות והתמיכות במסלול ההשכלה הטכנולוגית ובמסלולים האחרים, והן באמות המידה לחלוקתו. מצב דברים זה יוצר חוסר שוויון בסיסי בין סטודנט אחד למשנהו, מבלי שתהיה לכך כל הצדקה. כך למשל, בשנת הלימודים התשפ"ג כמות הסטודנטים במל"ג שהיו זכאים להגשת בקשה למלגה היה 254,075, והתקציב שהוקצה למלגות עמד על 127 מיליון שקלים חדשים; לעומת זאת במה"ט כמות הסטודנטים שהיו זכאים להגשת בקשה למלגה היה 36,249 (14% מהסטודנטים במל"ג), והתקציב שהוקצה למלגות עמד על 4 מיליון שקלים חדשים (3% מהתקציב שהוקצה במל"ג). בנוסף, בשנת הלימודים התשפ"ד, לאור מלחמת חרבות ברזל, הוקצו במל"ג עוד 30 מיליון שקלים חדשים להגדלת קרן הסיוע עבור סטודנטים המשרתים שירות משמעותי במילואים, ובמה"ט לא הוקצה תקציב נוסף בכלל. מטרת התיקון היא לחייב הקצאת תקציב שנתי מאוצר המדינה עבור מלגות לכלל הסטודנטים והמועמדים ללימודים במוסדות השונים המנויים בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007, וכן להבטיח שהתקציב האמור ייקבע בחוק התקציב ויוקצה באופן שוויוני בהתייחס למספר הסטודנטים בכל אחד מן המוסדות. על התמיכה הניתנת לסטודנטים להגיע באופן שוויוני ורחב לכלל האוכלוסייה. התיקון המוצע לא מתערב בשיקול דעתם של המוסדות עצמם בחלוקת המלגות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בכסלו התשפ"ה (09.12.2024)